

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3Sžo/194/2015
Identifikačné číslo spisu:	1013202035
Dátum vydania rozhodnutia:	02.06.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Jozef Milučký
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:1013202035.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa: Mgr. Z. M., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom D., korešpondenčná adresa W., proti odporcovi: Centrum právnej pomoci, Kancelária Bratislava, Nám. Slobody č. 12, 810 05 Bratislava, o opravnom prostriedku navrhovateľa proti rozhodnutiu odporcu sp. zn. 6909/2013 zo dňa 10.10.2013, konajúc o odvolaní navrhovateľa proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave č. k. 9Sp/104/2013-27 zo dňa 20. februára 2015, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Bratislave č. k. 9Sp/104/2013-27 zo dňa 20. februára 2015 p o t v r d z u j e.

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a.

Odôvodnenie

Napadnutým uznesením Krajský súd v Bratislave (ďalej aj „krajský súd“) podľa § 250p Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) odmietol oneskorene podaný opravný prostriedok navrhovateľa proti rozhodnutiu odporcu sp. zn. 6909/2013 zo dňa 10.10.2013 a žiadnemu z účastníkov konania podľa § 146 ods. 1 písm. c) OSP v spojení s § 246c ods. 1 OSP nepriznal právo na náhradu trov konania.

Napadnutým rozhodnutím odporca podľa § 10 ods. 5 zákona č. 327/2005 Z.z. o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi a o zmene a doplnení zákona č. 586/2003 Z.z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 8/2005 Z.z. v znení účinnom do 31.12.2013 (ďalej len „zákon o poskytovaní právnej pomoci“) nepriznal navrhovateľovi nárok na poskytovanie právnej pomoci.

Krajský súd pred rozhodnutím skúmal dodržanie zákonných podmienok na prejednanie podaného opravného prostriedku proti rozhodnutiu odporcu a na základe zisteného skutkového stavu zistil, že tieto, vzhľadom na jeho oneskorené podanie opravného prostriedku navrhovateľom, nie sú splnené.

Svoje rozhodnutie krajský súd dôvodil poukazom na ustanovenia § 24 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o

správnom konaní (ďalej len „Správny poriadok“) a § 250p OSP, pričom vychádzal zo skutkových okolností doručenia predmetného rozhodnutia. Z obsahu doručky krajský súd zistil, že rozhodnutie odporcu bolo navrhovateľovi neúspešne doručené s výzvou o opakované doručenie dňa 14.10.2013, opakované doručenie bolo vykonané dňa 15.10.2013 a následne bola písomnosť po neúspešne opakovanom doručení uložená dňa 15.10.2013 na pošte. Navrhovateľ prevzal písomnosť dňa 02.11.2013, čo potvrdil podpisom na doručke.

Krajský súd splnenie zákonných podmienok fikcie doručenia napadnutého rozhodnutia zisťoval:

- výzvou zo dňa 29.04.2014 vyzval navrhovateľa, aby oznámil súdu, či sa dňa 14.10.2013 a 15.10.2013 zdržiaval na adrese W. a v prípade, ak sa na uvedenej adrese nezdržiaval, aby to preukázal hodnoverným spôsobom,
- podaním navrhovateľa zo dňa 29.05.2014, ktorým tento oznámil krajskému súdu, že na adrese W. v uvedených dňoch nezdržiaval,
- výzvou zo dňa 30.06.2014, ktorou krajský súd vyzval navrhovateľa, aby predložil listinné dôkazy o pobyte v zahraničí v dňoch 14.10.2013 a 15.10.2013 s tým, že ak nepredloží v stanovenej lehote doklad, súd bude vychádzať z toho, že pobyt nepreukázal,
- čestným vyhlásením, doručeným krajskému súdu navrhovateľom dňa 23.07.2014, ktorým svedok D. H. osvedčoval skutočnosť, že navrhovateľ sa dňa 14.10.2013 a 15.10.2014 zdržiaval mimo bydliska z dôvodu zastupovania svedka v jeho právnej veci,
- výsluchom navrhovateľa na pojednávaní konanom dňa 10.10.2014, kde tento neobjasnil uvedené skutočnosti týkajúce sa jeho pobytu mimo T. v uvedených dňoch a ani skutočnosti ohľadom bývania a kde sa zvyčajne zdržiava.

Z obsahu administratívneho spisu krajský súd zistil, že navrhovateľ na adrese trvalého bydliska nebýva a zásielky si preberal na adrese W.

Na základe zistených skutočností krajský súd konštatoval, že navrhovateľ si predmetnú zásielku nevyzdvihol do troch dní od jej uloženia a posledný deň tejto lehoty, t.j. 18.10.2013, sa považoval za deň doručenia. Podľa krajského súdu dňom 21.08.2013 začala plynúť 15-dňová lehota na podanie odvolania proti rozhodnutiu odporcu, ktorá sa skončila dňa 04.11.2013 (pondelok). Navrhovateľ podal krajskému súdu odvolanie proti predmetnému rozhodnutiu odporcu osobne dňa 18.11.2013, doplnené dňa 25.11.2013, čo krajský súd v danom prípade vyhodnotil ako opravný prostriedok podaný oneskorene.

Proti uzneseniu krajského súdu podal navrhovateľ v zákonnej lehote, dňa 02.04.2015, osobne na krajský súd nedostatočne odôvodnené odvolanie, ktoré bez výzvy krajského súdu (§ 209 ods. 1 OSP) doplnil o dôvody dňa 07.05.2015 a navrhol, aby odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Vzhľadom k tomu, že súd prvého stupňa neodstraňoval vady podaného odvolaniu proti jeho uzneseniu postupom podľa § 209 ods. 1 OSP a nie sú splnené podmienky na postup podľa § 218 ods. 1 písm. d) OSP, odvolací súd prejedná podané odvolanie ako riadne a včas podané.

Navrhovateľ uznesenie napáda z dôvodu „neplatnosti fikcie doručenia rozhodnutia podľa § 46 ods. 2 OSP“ a nezákonného prenosu dôkazného bremena z odporcu na navrhovateľa. Uviedol, že na adrese W. nemá ani trvalý pobyt ani prechodné bydlisko, ale iba schránku a tým sa podľa § 46 ods. 2 OSP nepovažuje žiadna zásielka odporcu za doručenie uložením. Navrhovateľ má za to, že krajský súd nesprávne vyhodnotil skutočnosť, že sa navrhovateľ na uvedenej adrese v čase fiktívneho doručenia napadnutého rozhodnutia zdržoval. V tomto ohľade nemá dôkaznú povinnosť navrhovateľ, ale podľa jeho názoru, dôkazné bremeno zaťažuje odporcu. Navrhovateľ navrhol, aby súd vykonal dôkaz z predloženého čestného vyhlásenia svedka a následne „preukázal, na základe akej právnej skutočnosti má odôvodnenie uznesenia už podľa § 46 ods. 2 OSP preukázané, že doručovanie platí, ak navrhovateľ ešte aj zastupoval svedka“, pretože krajský súd odmietol opravný prostriedok navrhovateľa.

Odporca vo vyjadrení k odvolaniu navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa ako vecné správne potvrdil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP v spojení

s § 246c ods. 1 veta prvá OSP), preskúmal v medziach podaného odvolania napadnuté uznesenie (§ 212 ods. 1 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP), ako aj konanie predchádzajúce jeho vydaniu, odvolanie prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 veta prvá OSP v spojení s § 250l ods. 2 OSP), a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné.

Podľa § 244 ods. 1 OSP v správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy.

Podľa § 244 ods. 3 OSP rozhodnutiami správnych orgánov sa rozumejú rozhodnutia vydané nimi v správnom konaní, ako aj ďalšie rozhodnutia, ktoré zakladajú, menia alebo zrušujú oprávnenia a povinnosti fyzických alebo právnických osôb alebo ktorými môžu byť práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb priamo dotknuté. Postupom správneho orgánu sa rozumie aj jeho nečinnosť.

Podľa § 250l ods. 1 OSP podľa ustanovení tejto hlavy sa postupuje v prípadoch, v ktorých zákon zveruje súdom rozhodovanie o opravných prostriedkoch proti neprávoplatným rozhodnutiam správnych orgánov.

Podľa § 250l ods. 2 OSP pokiaľ v tejto hlave nie je ustanovené inak, použije sa primerane ustanovenie druhej hlavy s výnimkou § 250a.

Podľa § 250m ods. 1 OSP konanie sa začína na návrh, ktorým je opravný prostriedok proti rozhodnutiu správneho orgánu.

Podľa § 250m ods. 2 OSP návrh sa podáva na príslušnom súde v lehote tridsiatich dní od doručenia rozhodnutia, pokiaľ osobitný zákon neustanovuje niečo iné. Návrh je podaný včas aj vtedy, ak bol podaný v lehote na orgáne, ktorý vydal rozhodnutie. Ak rozhodnutie neobsahuje poučenie o opravnom prostriedku alebo ak obsahuje nesprávne poučenie, možno ho napadnúť do šiestich mesiacov od jeho doručenia.

Podľa § 250p OSP, ak je návrh podaný oneskorene alebo ho podá ten, kto naň nie je oprávnený, alebo ak sa napadá rozhodnutie, ktoré preskúmaniu nepodlieha, alebo ak navrhovateľ neodstránil vady, ktorých odstránenie súd nariadil a ktoré bránia vecnému vybaveniu návrhu, súd uznesením opravný prostriedok odmietne. Odvolanie proti uzneseniu je prípustné.

Podľa § 10 ods. 5 vety druhej zákona o poskytovaní právnej pomoci proti rozhodnutiu možno podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na príslušný krajský súd; o tomto centrum žiadateľa náležite poučí v odôvodnení rozhodnutia.

Podľa § 25 ods. 1 zákona o poskytovaní právnej pomoci na konanie o nároku na poskytnutie právnej pomoci a o súvisiacich nárokoch podľa tohto zákona sa vzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní.

Podľa § 24 ods. 2 Správneho poriadku, ak nebol adresát písomnosti, ktorá sa má doručiť do vlastných rúk, zastihnutý, hoci sa v mieste doručenia zdržiava, doručovateľ ho vhodným spôsobom upovedomí, že písomnosť príde znovu doručiť v určený deň a hodinu. Ak nový pokus o doručenie zostane bezvýsledný, doručovateľ uloží písomnosť na pošte a adresáta o tom vhodným spôsobom upovedomí. Ak si adresát nevyzdvihne písomnosť do troch dní od uloženia, posledný deň tejto lehoty sa považuje za deň doručenia, aj keď sa adresát o uložení nedozvedel.

V súvislosti s vyhodnotením včasnosti podania opravného prostriedku navrhovateľom je v prejednávanej veci sporné posúdenie splnenia zákonných podmienok na uplatnenie fikcie doručenia napadnutého rozhodnutia navrhovateľovi. V podstatnej otázke, či sa navrhovateľ v relevantnom čase troch dní od uloženia doručovaného rozhodnutia zdržiaval v T. a mohol prevziať doručovanú úradnú písomnosť na

ním označenej adrese W., navrhovateľ má za to, že dôkazné bremeno zaťažuje odporcu.

Odvolací súd predovšetkým považuje za potrebné uviesť, že doručenie napadnutého rozhodnutia, vrátane splnenia podmienok jeho fiktívneho doručenia, sa posudzuje podľa § 24 ods. 2 Správneho poriadku, a nie podľa § 46 ods. 2 OSP, ako uvádza navrhovateľ v dôvodoch odvolania.

Predmetné rozhodnutie vydal odporca ako príslušný správny orgán na základe žiadosti navrhovateľa na poskytnutie právnej pomoci, pričom na toto konanie sa vzťahuje Správny poriadok (§ 25 ods. 1 zákona o poskytovaní právnej pomoci). Teda i doručovanie napadnutého rozhodnutia, ako úradnej listiny určenej do vlastných rúk adresáta, sa spravuje ustanovením § 24 ods. 2 Správneho poriadku, keďže zákon o poskytovaní právnej pomoci inštitút doručovania rozhodnutí odporcu osobitne, prípadne odchyľne neupravuje.

Krajský súd správne z obsahu administratívneho spisu zistil, že navrhovateľ za korešpondenčnú adresu, pre účely doručovania písomností v predmetnom správnom konaní, sám označil W., kde si i počas správneho konania preberal úradné zásielky (napr. výzvu na doplnenie údajov k žiadosti zo dňa 22.08.2013, zaslanie odvolania zo dňa 30.09.2013), pričom zmenu adresy na doručovanie správneho orgánu neoznámil.

Z uvedených dôvodov bolo namieste, aby krajský súd, ako orgán súdnej moci príslušný na vykonanie súdneho prieskumu opravným prostriedkom napadnutého administratívneho rozhodnutia, skúmal včasnosť podaného opravného prostriedku v nadväznosti na splnenie podmienok fikcie doručenia napadnutého rozhodnutia podľa príslušného procesného predpisu, ktorým je v tomto prípade Správny poriadok (§ 24 ods. 2 citovaného zákona).

Odporca vo vzťahu k preukázaniu možnosti prevziať si doručovanú úradnú zásielku navrhovateľom na adrese ním označenej, nemá žiadnu dôkaznú povinnosť. Naopak, je na navrhovateľovi, aby preukázal, že v relevantnom čase doručovania mu zásielky a v čase troch dní jej uloženia, si objektívne nemohol prevziať zásielku z dôvodu dočasného pobytu na inom mieste.

Námietku napádajúcu nesprávne vyhodnotenie skutkového stavu krajským súdom odvolací súd hodnotí ako nedôvodnú. Súd prvého stupňa sa dôkladne zaoberal tak skúmaním podmienok náhradného doručenia podľa § 24 ods. 2 Správneho poriadku, ako i tvrdeniami navrhovateľa o jeho pobyte v relevantnom čase a predloženým čestným vyhlásením svedka. Možno konštatovať, že vo vzájomných súvislostiach predložené dôkazy a tvrdenia vyhodnotil správne, nakoľko navrhovateľ vierohodným spôsobom nepreukázal, že sa v rozhodnom čase objektívne zdržiaval na inom mieste, z ktorého bolo objektívne nemožné prevziať predmetnú úradnú zásielku na mieste označenej korešpondenčnej adresy.

Možno konštatovať, že dôkazné bremeno znášal navrhovateľ, ktorý mal hodnoverným spôsobom preukázať, že sa ako adresát úradnej písomnosti v T., keďže v danom prípade ako korešpondenčnú adresu neuviedol adresu bydliska, v čase doručovania nezdržiaval. Čestné prehlásenie svedka predložené navrhovateľom nie je postačujúce, nakoľko nemá vypovedaciu hodnotu a nedá sa ako tvrdenie overiť, na akom mieste sa v čase doručovania napadnutého rozhodnutia navrhovateľ zdržoval.

V uvedenej súvislosti odvolací súd poukazuje na svoje skoršie rozhodnutie (rozsudok NS SR sp. zn. 4Sžo/14/2015 zo dňa 1. decembra 2015) ako i rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 278/2011 zo dňa 16. júna 2011, v ktorom vo vzťahu k dôkaznému bremenu adresáta, spojenému s náhradným doručením, uviedol: „K otázke doručovania rozhodnutia tzv. náhradným doručením treba navyše podotknúť, že v rozpore s názorom sťažovateľky dôkazné bremeno preukázať, že adresát sa v mieste bydliska v čase doručovania nezdržiaval, zaťažuje adresáta, a nie odosielateľa zásielky. Čestné vyhlásenie adresáta, že sa v mieste bydliska nezdržiaval v čase doručovania, však na unesenie dôkazného bremena nepostačuje, lebo ide iba o tvrdenie. Je potrebný aj objektívny dôkaz preukazujúci, že v kritickom čase bol na inom mieste.“

Najvyšší súd sa oboznámil s obsahom podaného odvolania proti uzneseniu krajského súdu, ako aj s obsahom administratívneho spisu odporcu a dospel k záveru, že krajský súd náležite zistil skutkový stav v súvislosti s podaným opravným prostriedkom proti rozhodnutiu odporcu a správne vyhodnotil, že nie sú splnené podmienky na prejednanie a rozhodnutie veci, nakoľko opravný prostriedok bol podaný po zákonom stanovenej lehote.

Z odvolania proti uzneseniu krajského súdu nie je možné vyvodiť okolnosti, ktoré by mohli mať za následok prehodnotenie záverov krajského súdu.

Nezistiac ďalšie skutočnosti, ktoré by mohli mať vplyv na výrok odvolaním napadnutého uznesenia krajského súdu, najvyšší súd toto potvrdil, stotožniac sa s jeho odôvodnením, ktoré má za správne v celom rozsahu (§ 219 ods. 1, 2 OSP, § 250ja ods. 3 OSP, § 250l ods. 2 OSP).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 veta tretia zák. č. 757/2004 o súdoch o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.